Hallituksen esitys HE 25/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta

Suomen koirankasvattajat-SuKoKa ry kiittää mahdollisuudesta selventää koirien kuljetukseen liittyviä seikkoja muutoksen alla olevaan lakiesitykseen. Ohessa Suomen Koirankasvattajat-SuKoKa ry:n huomiot.

Lemmikkieläin- ja koira buumi tuntuu vain jatkuvan. Tämä vilkastuttaa markkinoita ns. pimeille tuontikoirille ja pentutehtaille. EU:n sisärajojen sisällä tapahtuu paljon koiranpentujen laitonta kuljetusta markkinoille. *Sukoka muistuttaa, että laillisessa, normaalissa ja tavanomaisessa kuljetuksessa rajojen yli koiralla on aina rekisteritodistus ja vaadittavat terveystodistukset mukana. Riittävä valvonta eläinkuljetuksiin olisi taattava*. Tällä on suuri merkitys laittomien pentutehtailijoiden kuljetuksien ja siten markkinoiden karsimiseksi.

Koirien kuljetukset liittyvät vain harvoin kaupalliseen tai elinkeinonharjoittajien toimintaan. Koirien kuljetus on yleisesti yksityistä toimintaa ilman kaupallista funktiota. Koira matkustaa useimmiten joko perheenjäsenenä perheen mukana tai mahdollisesti yhteiskyydillä johonkin tapahtumaan (treeni, kilpailu, näyttely tms.). *Koirien osalta rajaa ammattimaiseen kuljetukseen ei ole syytä tiukentaa.* Satunnaisesti hyvissä olosuhteissa voidaan kuljettaa useampiakin koiria, mutta tällöin useimmiten on kyse harrastustoiminnasta ja vastavuoroisen avun tarjoamisesta ja taloudellinen hyöty on useimmiten vain kustannusten jakamista samalta reissulta. Tällaista toimintaa voidaan pitää perusteltuna jo ekologisuuden kannalta ja ulkomaanmatkoilla myös osin turvallisuusnäkökohtana.

Lakiehdotuksessa on muiksi kuin kaupallisen toiminnan yhteydessä tapahtuviksi kuljetuksiksi katsottu sellaiset eläinten kuljetukset*, joista ei ole suoraa taloudellista hyötyä tai jotka eivät ole osana liiketaloudellista tai kaupallista toimintaa ja joihin ei liity tai joiden tavoitteena ei ole joko suora tai epäsuora taloudellinen voitto.* Muita kuin kaupallisen toiminnan yhteydessä tapahtuvia kuljetuksia olisivat esimerkiksi kuljetukset, joissa *yksityishenkilö kuljettaa lemmikkieläimiään*.

Koirien osalta on tärkeää, että ”muiden kuljetusten” määritelmää ei koirien osalta rajata tiukasti vain omiin koiriin. Vaikka kasvattaja olisi vaikkapa kuluttajansuojalain mukainen elinkeinonharjoittaja ja veisi toisen kasvattajan tai vaikka toisen omistaman oman kasvattinsa näyttelyyn, kokeeseen tai muuten tarjoaisi kuljetusavun (kulukorvausta vastaan) tällaista toimintaa ei missään nimessä tule katsoa kaupalliseksi kuljetukseksi koirien osalta. Toisin kuin tuotantoeläimet tai hevoset, koirat ovat usein perheenjäseniä ja matkustavatkin kuten sellaiset: verrokkitilanne voisi olla, että lätkäjunnujen vanhemmat vievät kukin vuorollaan eri perheiden lapsia kimppakyydeillä treeneihin. Useimmiten useamman, myös ei oman koiran kuljetuksessa on kyse tämän kaltaisesta tilanteesta.

Tällaisen kuljetuksen erottaminen ns. pentutehtailijan laittomasta pentukuljetuksesta on käytännössä helppoa, erityisesti koirien rekisteripapereita ja rokotustodistuksia jo tarkastelemalla. Samoin säännöstöt kieltävät alle 7 viikkoisen pennun luovuttamisen, joten selvästi alle tämän ikäisiä pentuja kuljetettaessa matka ei voine suunnata kuin eläinlääkäriin ja määränpää voidaan varmistaa. Jotkut kasvattajat totuttavat pennut ennen luovutusta autoiluun, mutta tällaiset kasvattajat nimenomaan ovat hyvinkin vastuullisia ja pystyvät arvioimaan olosuhteet, matkan keston ja pennun hyvinvoinnin.

Vaikka koirien kuljettaminen siten hyvin harvoin on ammattimaista ja kaupallista, on koirienkin kuljettamisessa *yleisesti kuitenkin huomioitava muutamia seikkoja*. Kuljetustutkinnoissa oma tiivis osuutensa voisi olla koiran kuljettamisen erityispiirteet.

Koirasta tulee huolehtia kuljetuksen aikana

- Riittävä, kulloisellekin koiralle sopiva tila, sopiva lämpötila, jaloittelu- ja juomatauot riittävän usein suhteutettuina koiraan ja olosuhteisiin (mm. rotu ja lämpötila).
- Koiralle on erityisen vaarallista joutua suljettuun, kuumenevaan / kuumaan autoon. Lämpöhalvauksen ja jopa kuoleman vaara on ilmeinen. Asia on myös eläinsuojeluasia, mutta aina huomioitava eläintä kuljetettaessa.

Kuljetustilan turvallisuus

- Mahdollisen onnettomuuden sattuessa koira itse sekä matkustajat autossa ovat vaarassa, jos koira on henkilökuljetustilassa irrallaan. Koiralle olisi hyvä olla esimerkiksi kalteriratkaisulla eristetty tai kokonaan oma häkki takatilassa tai takapenkillä kuljetettaessa koiralla olisi hyvä olla turvavyö. Etupenkillä koira on vakavassa vaarassa loukkaantua turvavyöstä huolimatta mm. turvatyynyn vuoksi.

Koiran käsittely ja ennakointi

- Jos kuljetetaan useita koiria samassa tilassa yhtä aikaa, olisi ennakolta varmistauduttava mahdollisten konfliktitilanteiden osalta. Riidan sattuessa ajon aikana voi syntyä vaaratilanne. Käsittelyssä on huomioitava myös koiran jaloittelu ja autosta ulostulo ja varmistauduttava riittävästi, että koiraa käsittelevä henkilö omaa valmiudet hallita koiraa, esimerkiksi mahdollisen liikenteen keskellä.

Vihdissä 8. toukokuuta 2021

Vesa Lehtonen
Suomen Koirankasvattajat-SuKoKa ry
Hallituksen puheenjohtaja